КРИВИНИ –
а) едностранни – допускат се в размер до 3 % от дължината на гредата;
б) двустранни – допускат се до 1,5 % от дължината на гредата.
ОЦВЕТЯВАНЕ – допуска се вътрешно и беловинно оцветяване.
ГНИЛОТА – не се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

3. МИННИ ПОДПОРИ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 4 см.
Минните подпори включват секции с диаметър на тънкия край от 8 до 10 см;
Минните подпори са едно качество и отговарят на следните изисквания:
ЧЕПОВЕ
а) здрави – сраснали с дървесината. Не се вземат под внимание до 30 мм. Над 30 мм се допускат 6 бр. на 1 м с диаметър до 80 мм.
б) здрави – частично сраснали и несраснали с дървесината. Допускат се ограничения до 3 бр. средно на 1 м с диаметър до 60 мм;
в) гнили – допускат се 1 бр. средно на 1 м с диаметър до 40 мм.
ПУКНАТИНИ –
а) радиални от съсъхване – допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до ½ от диаметъра на съответния отрез и с дължина до 60 см;
б) сърцевинни – допускат се в централната част с дължина по сечението до ½ от диаметъра на съответния отрез;
в) мразобойни – допускат се с дълбочина до ½ от диаметъра на съответния отрез.
КРИВИНИ –
а) едностранни – допускат се в размер до 3 % от дължината;
б) двустранни – допускат се до 1,5 % от дължината.
ОЦВЕТЯВАНЕ – допуска се вътрешно и беловинно оцветяване.
ГНИЛОТА – не се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

4. РИТЛОВИЦИ

ДЕБЕЛИНА - от 4 до 7 см на тънкия край и до 10 см диаметър на дебелия край.
ДЪЛЖИНА – до 4 м с градация 0,5 м и допустима надмярка до 5 см.
КРИВИНИ – едностранни до 3%, разностранни до 1 % от дължината.
ЧЕПОВЕ - здрави, срастнали и частично срастнали се допускат. Гнили – до 1 бр. на 1 л.м, с размер до 1/5 от диаметъра на тънкия край.
ОЦВЕТЯВАНЕ – допуска се.
ГНИЛОТА – не се допуска.
Ритловиците трябва да са гладко окастрени и краищата гладко, перпендикулярно отрязани на дължина.
Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат по 200 л.м. в кубик.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

5. КОЛОВЕ

ДЕБЕЛИНА - до 4 см на тънкия край.
ДЪЛЖИНА – до 3 м с градация 0,1 м и допустима надмярка до 4 см.
Измерват се в л.м (600 л.м в кубик).
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

6. МАТЕРИАЛИ ЗА ЦЕЛУЛОЗА

Разделят се на две групи
I група – технологична от средна строителна дървесина и дребна строителна дървесина;

II група – технологична дървесина от дърва – обли и цепени, добити от върхове, клони и цепени стъблени части – не обелени.
РАЗМЕРИ –
I група – дължина от 1 до 4 м, с градация през 0,5 м и дебелина на тънкия край от 4 до 17 см, допустима надмярка до 5 см;
II група – дължина 1 м. Допустима надмярка 5 см. Дебелина – диаметъра на тънкия край най-малко 4 см, на дебелия до 20 см. За цепените, дебелината се определя по хордата и същата има дължина най-малко 4 см и не повече от 20 см.
Чепове – здрави, срастнали, несрастнали и падащи – без ограничения.
ГНИЛОТА – не се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

7. ОБЛИ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗАНАЯТЧИЙСКА ПРЕРАБОТКА

Размери на облите материали за занаятчийска преработка са:
Дължина – от 1 до 3 м, градация през 50 см.
Дебелина – на тънкия край над 15 см.
Допуска се надмярка в дължината до 4 см.
ЧЕПОВЕ – без ограничения.
ВЪТРЕШНА ГНИЛОТА И КУХИНА – допуска се в централната част на трупа при положение, че има здрава периферна част най-малко 10 см.
КРИВИНИ – едностранна до 6%, двустранна – до 3% от дължината.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

8. ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

ДЪЛЖИНА – от 0,30 до 1 м през 5 см, с допустима надмярка до 5 см.
ДЕБЕЛИНА – обли дърва с диаметър от 2 до 14 см. Дървата, с диаметър над 15 см се разцепват на толкова части, че най-дългата линия на разцепване да не надвишава 20 см.
Допускат се недостатъци на дървесината.

КАТЕГОРИИ ДЪРВЕСИНА (АСОРТИМЕНТИ) ОТ ШИРОКОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

- **<u>ЕДРА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:</u>**
  Трупи за бичене;
  Трупи за шперплат;
  Трупи за фурнир;
- **<u>СРЕДНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:</u>**
  Трупи за бичене;
  Обли греди;
  Технологична дървесина;
- **<u>ДРЕБНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:</u>**
  Мертеци;
  Колове;
  Технологична дървесина;
- **<u>ДЪРВА ЗА ОГРЕВ:</u>**
  Дърва за огрев;
  ОЗМ;
  Технологична дървесина от дърва.

<u>Добиват се и се продават най-ценни асортименти, като приоритетно се добиват трупи за бичене, трупи за шперплат, трупи за фурнир, греди, мертеци и колове.</u>
<u>Дървесината, която се измерва в плътен кубичен метър, се кубира и надписва на челото на асортимента, като при наличие на гнилота същата се приспада. Измерването се извършва с кора.</u>

АСОРТИМЕНТИ ОТ ШИРОКОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

1. ТРУПИ ЗА БИЧЕНЕ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 5 м, с градация през 50 см, като се допуска за дъб, орех, бряст, череша, явор, ясен, круша, брекина, клен, липа от 1 до 5 м.
НАДМЯРКА – до 4 см.
Трупите за бичене включват:
Трупи с диаметър на тънкия край – над 50 см (едра строителна дървесина);
Трупи с диаметър на тънкия край – над 30÷49 см (едра строителна дървесина);
Трупи с диаметър на тънкия край от 18÷29 см (едра строителна дървесина);
Трупи с диаметър на тънкия край от 15÷17 см (средна строителна дървесина);

Трупите за бичене се разделят на първо и второ качество.

Първо качество трупи за бичене трябва да отговарят на следните изисквания:
ЧЕПОВЕ – до 8 см без ограничение на броя и до 2 чепа на 1 л.м без ограничение на размера, когато са здрави и до 3 чепа с дължина до 6 см, когато са гнили 1 бр. без ограничение на диаметъра.
ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ – не се допускат.
ОЦВЕТЯВАНЕ – не се допуска, с изключение на лъжливо ядро.
ПУКНАТИНИ – допуска се сърцевинна пукнатина до ½ от дължината на трупа ;
КРИВИНИ – едностранни до 3 %, разностранни до 1,5 % от дължината.
НАТРЪПВАНЕ – не се допуска.
ОТЛУПИ ОТ МРАЗ И ОТ СЪСЪХВАНЕ – допускат се до 1/5 от диаметъра.
СБЕЖИСТОСТ И УДЕБЕЛЯВАНЕ НА ДЪНЕРА – допускат се.
ЧЕРВОЯДИНА – не се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

Второ качество трупи за бичене (трупи с влошено качество) трябва да отговарят на следните изисквания:
ЧЕПОВЕ – до 8 см без ограничение на броя и до 2 чепа на 1 л.м без ограничение на размера, когато са здрави и до 3 чепа с дължина до 6 см, когато са гнили 1 бр. без ограничение на диаметъра.
ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ – допускат се сърцевинни, както следва:

- Трупи с диаметър на тънкия край – над 50 см – 25% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край – над 30÷49 см – 15% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край от 18÷29 см – 5% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край от 15÷17 см – 5% от диаметъра на трупа.

ОЦВЕТЯВАНЕ – вътрешно и лъжливо ядро – допуска се без ограничения, беловинно оцветяване, без признаци на загниване се допуска без ограничения.
ПУКНАТИНИ – допуска се сърцевинна пукнатина до ½ от дължината на трупа ;
КРИВИНИ – едностранни до 3 %, разностранни до 1,5 % от дължината.
НАТРЪПВАНЕ – допуска се без ограничение, ако няма признаци на загниване. Допускат се лъжливо ядро, мразобойни, неправилни нараствания, витораслост, открити сраствания, със сухи части, не цилиндричност и отлупи.
ОТЛУПИ ОТ МРАЗ И ОТ СЪСЪХВАНЕ – допускат се.
СБЕЖИСТОСТ И УДЕБЕЛЯВАНЕ НА ДЪНЕРА – допускат се.
ЧЕРВОЯДИНА – допуска се.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

2. ТРУПИ ЗА ФУРНИР

ДЪЛЖИНА – от 1,5 до 6 м, с градация през 10 см, с допустима надмярка 3 см.
ДЕБЕЛИНА – най – малко 35 см на тънкия край.
Трупите са само едно качество. По качество на дървесината трупите за бичене трябва да отговарят на следните изисквания:
ЧЕПОВЕ – не се вземат под внимание с диаметър до 20 мм.
а) здраво сраснали – допускат се до 1бр. средно на 1м, с диаметър до 60 мм;
б) частично сраснали – допускат се по 2 бр. средно на 1м, с диаметър до 50 мм;
ОЦВЕТЯВАНЕ И ГНИЛОТИ – лъжливо ядро, без признаци на загниване – допуска се до 40% от диаметъра на тънкия край.
ПУКНАТИНИ –
а) от съсъхване – челни – допускат се до 10 см по дължината на трупа;
б) сърцевинни – допускат се с размер до ¼ от диаметъра на тънкия край на трупа;
МРАЗОБОЙНИ – за трупи без витораслост и други дефекти с диаметър над 40 см на тънкия край се допуска един брой мразобойна, без признаци на загниване.
ОТЛУПИ – не се допускат.
КРИВИНИ – едностранни до 3 %, двустранни в една плоскост до 1,5 %.
ВИТОРАСЛОСТ – допуска се до 5 %.
ДВОЙНО СЪРЦЕ – допускат се за трупи, с диаметър на тънкия край над 50 см с разстояние между центровете 12 см.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

3. БУКОВИ ТРУПИ ЗА ШПЕРПЛАТ

ДЪЛЖИНА – 1,40 м; 1,70 м; 2,20 м; 2,40 м; 2,80 м; 3,40 м; 3,60 м; 4,40 м; 4,95 м; 5,10 м, с допустима надмярка 2 см.
ДЕБЕЛИНА – от 22 см на тънкия край до 90 см на дебелия край (измерен с кора).
КРИВИНИ – едностранни до 2% за трупи с диаметър на тънкия край до 40 см и до 3% за по-дебелите трупи. Двустранни до 1% за трупите с диаметър на тънкия край до 40 см и 1,5% за по-дебелите трупи.
ЧЕПОВЕ –
а) здрави – допускат се без ограничение с диаметър до 3,5 см, допускат се на основна секция 1 бр. с диаметър 5 см и 1 бр. от 5 до 15 см. Допускат се с диаметър до 15 см без ограничение на броя при положение, че лежат в една права ивица с широчина до 30 см.
б) частично сраснали – допускат се бе ограничение на броя с диаметър до 2 см, допускат се на основна секция 1 бр. с д. до 12 см и без ограничение на броя при положение, че лежат в една права ивица с широчина 30 см във всяка основна секция.
ЛЪЖЛИВО ЯДРО – допуска се в централната част на трупите с размери до 60 % от диаметъра на тънкия край, а в трупите без чепове се допуска до 70% от диаметъра на т.к.
ДВОЙНО СЪРЦЕ – допуска се при условие, че двата центъра попадат в окръжност с център геометрическият такъв на трупите и диаметър на окръжността 12 см за трупите с дебелина до 40 см на тънкия край и 18 см за по-дебелите.
ЕЛИПСОВИДНОСТ – допуска се разлика в двата взаимно перпендикулярни диаметъра, до 10% за трупите с диаметър до 40 см на тънкия край и 15 % за по-дебелите при условие, че лъжливото ядро не е повече от 60%.
ПУКНАТИНИ – челни сърцевини – допускат се с дължина на челото до ½ от радиуса и по дължина до 50 мм.
МРАЗОБОЙНИ – допускат се за трупи с диаметър над 40 см при положение, че няма чепове по-големи от 3,5 см. Допуска се приземният труп да има засек на дебелия край от 8 см по дължина на трупа.
Недостатъци
на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

4. ТРУПИ ЗА ШПЕРПЛАТ ОТ МЕКИ ШИРОКОЛИСТНИ

ДЪЛЖИНА – 1,40 м; 2,20 м; 2,40 м; 2,80 м; 3,60 м; 4,40 м; 4,95 м; 5,50 м; 5,75 м, а за квадратен шперплат 1,70 м; 3,40 м и 5,10 м, с допустима надмярка 2 см.
ДЕБЕЛИНА – диаметърът на тънкия край на трупите трябва да е най-малко 25 см и най-много 90 см на дебелия край (измерен с кора).
КРИВИНИ – едностранни до 2% и двустранни до 1%.
ЧЕПОВЕ –
а) здрави, сраснали – допускат се;
б) частично сраснали – не се вземат под внимание с диаметър до 10мм. Допускат се по 2 броя на 1 м, с диаметър до 50 мм и по един, с диаметър 100 мм, във всяка основна секция;
в) несраснали – не се допускат;
ЛЪЖЛИВО ЯДРО, без признаци на загниване – допуска се.
ДВОЙНО СЪРЦЕ – допуска се с разстояние между центровете до 15 см.
ЕЛИПСОВИДНОСТ – допуска се с разлика между двата взаимно перпендикулярни диаметъра до 10% от отреза на трупа.
ПУКНАТИНИ –
а) от съсъхване – допускат се с дължина по челото до ½ от радиуса на съответния отрез и по дължината на трупа до 100 мм;
б) сърцевинни – допускат се с дължина до 1/3 от радиуса на съответния отрез;
в) мразобойни – не се допускат;
г) отлупи – допускат се пълни и частични отлупи в централната част на трупите.
ЯДРОВА ГНИЛОТА – Допуска се само в централната част с диаметър до 12 см за трупи с диаметър до 40 см и до 18 см за трупи с диаметър над 40 см.
БЕЛОВИННА ГНИЛОТА – не се допуска.
НАТРЪПВАНЕ – на се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

5. ОБЛИ ГРЕДИ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 4 см.
ДЕБЕЛИНА – диаметър на тънкия край от 8 см до 14 см.
Облите греди са едно качество и отговарят на следните изисквания:
КРИВИНИ –
а) едностранни – допускат се до 3 % от дължината на гредата;
б) двустранни – допускат се до 1,5 % от дължината на гредата.
ГНИЛОТА – не се допуска.
ПУКНАТИНИ –
а) радиални от съсъхване – допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до ½ от диаметъра на съответния отрез с дължина до 60 см;
б) сърцевинни – допускат се в централната част, с дължина по сечението до ½ от диаметъра на съответния отрез;
в) мразобойни - допуската се т, с дълбочина до ½ от диаметъра на съответния отрез.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

6. МЕРТЕЦИ

ДЪЛЖИНА – до 4 м, с градация 0,5 и допустима надмярка до 4см.
ДЕБЕЛИНА – от 4 до 7 см диаметър на тънкия край и до 9 см диаметър на дебелия край.
КРИВИНИ – едностранна до 3%, разностранни до 1% от дължината.
ЧЕПОВЕ –
а) здрави – допускат се;
б) гнили – допускат се 1 бр. на 1м, с размер до 1/10 от диаметъра на дебелия край.
ОЦВЕТЯВАНЕ – не се допуска.
ГНИЛОТИ – не се допускат.

Мертеците трябва да са гладко окастрени от клоните, а краищата им да са перпендикулярно отрязани.
Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат 200 л.м в кубик
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

7. КОЛОВЕ

ДЪЛЖИНА –до 3 м, с градация през 0,10 м и допустима надмярка до 4 см.
ДЕБЕЛИНА – до 4 см на тънкия край.
Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат 600 л.м в кубик.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

8. МАТЕРИАЛИ ЗА ЦЕЛУЛОЗА

Разделят се на две групи
I група – технологична дървесина от средна строителна дървесина и дребна строителна дървесина;
II група – технологична дървесина от дърва – обли и цепени, добити от върхове, клони и цепени стъблени части – не обелени.
РАЗМЕРИ –
I група – дължина от 1 до 4 м, с градация през 0,5 м и дебелина на тънкия край от 4 до 17 см, с допустима надмярка до 5 см;
II група – дължина 1 м. Допустима надмярка 5 см. Дебелина – диаметъра на тънкия край най-малко 4 см, на дебелия до 20 см. За цепените дебелината се определя по хордата и същата има дължина най-малко 4 см и не повече от 20 см.
Чепове – здрави, срастнали, несрестнали и падащи – без ограничения.
ГНИЛОТА – не се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

9. ОБЛИ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗАНАЯТЧИЙСКА ПРЕРАБОТКА

Размери на облите материали за занаятчийска преработка са:
Дължина – от 1 до 3 м, градация през 50 см.
Дебелина –диаметър на тънкия край над 15 см.
Допуска се надмярка в дължината до 4 см.
ЧЕПОВЕ – без ограничения.
ВЪТРЕШНА ГНИЛОТА И КУХИНА – допуска се в централната част на трупа при положение, че има здрава периферна част най-малко 10 см.
КРИВИНИ – едностранна до 6%, двустранна до 3% от дължината.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

10.ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

ДЪЛЖИНА – от 0,30 до 1 м през 5 см, с допустима надмярка до 5 см.
ДЕБЕЛИНА – обли дърва с диаметър от 2 до 14 см. Дървата с диаметър над 15 см се разцепват на толкова части, че най-дългата линия на разцепване да не надвишава 20 см.
Допускат се недостатъци на дървесината.

- ***При добив на асортименти от иглолистни и широколистни дървесни видове с различни от посочените в приложението дължини, разценките за добив се завишават с 10%.***
- ***При продажба на асортименти от иглолистни и широколистни дървесни видове с различни от посочените в приложението дължини, продажните цени се завишават с 5%.***